

Föreningen

Sveriges Vattenkraftskommuner

Återbäring till vattenkraftskommuner/regioner

Redan i början på 60-talet lämnade
riksdagsmannen Karl Pettersson i
Stugun (m) in den första motionen i
riksdagen

3 juni 1999 bildades FSV

- Den 3 juni 1999 samlades vattenkraftskommuner i Östersund och beslöt att bilda Föreningen Sveriges Vattenkraftskommuner (FSV)
- Föreningen har nu 44 kommuner som medlemmar med sammanlagt 618 000 invånare i de sju skogslänen

Minst 600 miljoner kr/år

- Vattenkraftskommunerna kräver att minst 600 miljoner kronor/år skall återföras till kommuner/regioner där vattenkraften produceras
- Återbäringen skall kompensera regionerna för de stora ingrepp som gjorts i naturen och som idag i stort sett inte ger några arbetstillfällen

Norge är ett föregångsland!

- Landssammanslutninga av Vasskraftskommunar har verkat framgångsrikt sedan 1978
- 169 kommuner är medlemmar
- Stortinget har slagit fast:
“Vattenkraften är en nationell resurs med stark lokal tillhörighet”

Norge

- I Norge kommer elproduktionen till 99% från vattenkraften.
- Årsmedelproduktionen är 120 TWh. Kraftverken är till 90% offentligt ägda.
- De privata kraftverken tillfaller staten efter 60 år utan vederlag.
- Värdkommunen erhåller då 1/3 av uppskattat värde från staten.

Norska systemets uppläggning

- 1. Naturresursskatt 1,3 öre/kwh**
1,1 öre/kwh till kommunerna och
0,2 öre/kwh till fylkeskommunerna
- 2. Egendomsskatt**
Upp till 0,7%.
Kommunerna bestämmer själva
avgiftsuttaget

Norska systemets uppläggning

3. Koncessionsavgifter

Avgift för kraftstationer beräknad efter nhk (naturhestekraft)

Indexjusteras vart 5:e år

Skall främst användas till näringslivs-
utveckling och andra utvecklings-
insatser i kommunerna

Norska systemets uppläggning

4. Koncessionskraft

Alla kraftkommuner har rätt att köpa el (upptill 10% av produktionen) till självkostnadspris.

Staten fastställer självkostnadspriset
(År 2009= 9,70 öre/kwh)

Norska systemets uppläggning

5. Summa intäkter brutto till kommunerna blir drygt 6,5 mdr NOK per år

Efter avräkning i skatteutjämnings systemet blir det netto kvar ca 5,2 mdr NOK per år till vattenkraftskommunerna och fylken

Total produktion av el år 2008

90% av vattenkraften produceras i de sju skogslänen

Så här ser elbalansen ut för år 2008 (enl uppgift från Svensk Energi)

▪ Vattenkraft	68 TWh	47%
▪ Kärnkraft	62 TWh	44%
▪ Vindkraft	2 TWh	
▪ Övrigt	14 TWh	
▪ Summa	146 TWh	
▪ Nettoexport	- 2 TWh	
▪ Förbrukning	144 TWh	

Vem äger vattenkraften?

I Sverige finns flera tusen anläggningar som producerar elkraft

Vattenfall, Fortum och E.on producerar ca 90% av den el som används

Runtom i landet finns också omkring 200 lokala elbolag

Staten har höjt fastighetsskatten till följande intäktsnivå

- 2005 = 588 miljoner kronor/år
- 2006 = 1 400 miljoner kronor/år
- 2007 = 2 000 miljoner kronor/år
- 2008 = 2 900 miljoner kronor/år

FSV: Kommunerna/regionerna borde få 1/3 av fastighetsskatten som kan avsättas till utvecklingskapital!

Regional obalans

- Skogslänens vattenkraftskommuner har haft en negativ utveckling
- Då vattenkraften byggdes ut gynnade den långsiktigt att investera i redan etablerade industrier. Dessa industrier låg utanför inlandet och vattenkraftskommunerna

Regional obalans

- Vattenkraftskommunerna kom på efterkälken i industrialiseringen av landet
- Vi ser effekten av detta i den regionala obalansen

Vad är unikt för vattenkraftskommunerna ?

- Utvecklingen i vattenkraftskommunerna saknar historisk motsvarighet
- I inga andra kommuner med nationella naturtillgångar finns motsvarande negativa effekter
- FSVs egen utredning visar att vattenkraftskommunerna de senaste 50 åren suttit med sämre förutsättningar för tillväxt och utveckling än landet i övrigt

FSV vill bryta .....

- FSV vill bryta den negativa trenden
- FSV vill skapa ett hållbart samverkande system mellan lokal/regional och nationell nivå med ett utvecklingskapital som är stabilt, förutsägbart och med lokal/regional beslutsrätt

Minst 600 miljoner kr/år

- Vattenkraftskommunerna kräver att minst 600 miljoner kronor/år skall återföras till kommuner/regioner där vattenkraften produceras
- Återbäringen skall kompensera regionerna för de stora ingrepp som gjorts i naturen och som idag i stort sett inte ger några arbetstillfällen

Användning

- Till insatser som beskrivs i de lokala och regionala utvecklings- och tillväxtprogrammen
- Stabila och förutsägbara intäkter i ett samverkande system vilket ger möjlighet till offensiva och långsiktiga satsningar